

Forfatter: Bergsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra FRA DEN GAMLE FABRIK

Citation: Bergsøe, Vilhelm: "Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II", i Bergsøe, Vilhelm: *Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II*, 1905-, s. 25. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-bergsøe02-shoot-idm140504745942832.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II

Naar en Hest har tjent tro og redelig i mange Aar, skyder man den enten en Kugle for Panden eller giver den Naadsensbrød, for at den ikke skal lide Sult. Ikke saaledes med Mennesket. Der er mange, som har trællet og slidt værre end en Hest, men Loven forbyder Mord og Statsøkonomien de smaa Pensioner - der bliver saaledes kun Sulten tilbage. Da gamle Hans ikke kunde mere, havde Kristian den Ottende allerede udtalt Tidens store Valgsprog, og samtidig med at man byggede det nye Ghampignonshus ved Rosenborg, knappede man af paa Lønningerne - nu skulde der jo for Alvor spares. Gamle Hans havde til Kollegiet indgivet Andragende om en maanedlig Understøttelse af tre Rigsdaler. Onkel havde ledsaget Andragendet med de bedste anbefalinger og henvist til lang og tro Tjeneste. Da fik en eller anden Nationaløkonom fat paa Andragendet, og opstillede som et Princip- spørgsmaal, hvor vidt kongelige Stenpikkere burde anses for berettigede til Understøttelse. Man saa' tilbage i Tidernes Mørke og fandt, at hidtil aldrig nogen Stenpikker havde erholdt Understøttelse, lige som Begrebet Stenpikker overhovedet syntes ufor eneligt med "kongelig ansat". Ansøgningen fra gamle Hans kom, tilligemed en Del andre, Fabrikken vedrørende Sager, tilbage fra Kollegiet, i hvis Ud talelser gamle Hans figurerede som "Stenpiller", en Forhaanelse, der krænkede den gamle Mand paa det føleligste. Sagen kom atter for, men Nationaløko nomen erklærede som sin dybeste Overbevisning, at Statsgældens Formindskelse, især ved Afholdenhed 26 fra Cognak, var en saa højsindet Tanke, at enhver god Statsborger maatte gribe den med Glæde. Han afholdt sig selv hver Eftermiddag fra denne Nydelse og indsendte aarlig Beløbet- "og kunde han gøre dette," sagde han til Onkel, "maatte en Stenpiller sagtens kunne undvære de lumpne Rigsdalere." Nationaløkonomien var dengang almægtig - Hans blev ofret for Datidens besparende Bestræbelser.